

[Bertel Dahlgaard.]

og at man i særlig grad må søge at øge de ufaglærtes arbejdsmuligheder, herunder også ved at søge nye virksomheder, der har særlig anvendelse af ufaglært arbejdskraft, placeret fornuftigt under hensyn til, hvor der vil være overflod af ufaglærte.

Hertil kommer det store spørgsmål om, i hvilken grad og i hvilken udstrækning den gældende sædvanemæssige og aftalemæssige fordeling af arbejdsområder medfører en begrænsning i de ufaglærtes adgang til arbejde, som ikke kræver anvendelse af faglært arbejdskraft.

Vi foreslår en hurtigt arbejdende kommission til undersøgelse af disse vigtige spørgsmål. Jeg har en følelse af, at de overvejelser, der siges at foregå forskellige steder, forløber meget trægt, bl. a. fordi hele sagen møder modstand enkelte steder udfra mindre saglige motiver.

Samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag i fjor forelagde jeg et lovforslag om sikring af visse opsigelsesfrister for arbejdere, der har været beskæftiget i længere tid i samme virksomhed. I den siden lovforslagets fremsættelse forløbne tid har der, måske bl. a. foranlediget af dets fremsættelse, under den offentlige drøftelse fra flere sider været udtalt ønske om, at der blev gjort forsøg på at nå frem til frivillige aftaler på dette område mellem arbejdernes og arbejdsgivernes organisationer. Jeg har bemærket, at det således har været nævnt af formanden for Dansk Smede- & Maskinarbejder-Forbund, hr. Hans Rasmussen.

Under disse omstændigheder har forslagsstillerne ment det rigtigt at inddrage spørgsmålet under den foreslåede kommissions overvejelser, så den nævnte forhandling kan finde sted, samtidig med at sagkyndige repræsentanter for samfundsmagten har lejlighed til at deltage i overvejelserne.

Ordninger, der måtte fremkomme som resultat af sådanne overvejelser, ville have den fordel, at de på en smidig måde kunne tage hensyn til de specielle forhold indenfor forskellige arbejdsområder og til forskellen mellem den større industri og de mere håndværksbetonede fagområders forhold, idet det jo meget vel kunne anføres, at fastlæggelse af ensartede opsigelsesfrister kan have forskellig virkning i den store industrivirksomhed og i den mindre håndværksbedrift.

I nærværende lovforslags § 1, stk. 3, er der derfor indsat bestemmelse om, at dette spørgsmål også henvises til drøftelse i den foreslåede kommission. — Det foreslås, at

kommissionen skal have endt sit arbejde inden 1. oktober 1950.

Jeg skal hermed anbefale dette lovforslag til tingets velvilje.

Samtidig med fremsættelsen af ovennævnte lovforslag i sidste rigsdagssamling fremsatte jeg *forslag til lov om adgang til beskæftigelse for arbejdere med nedsat arbejdsevne*.

Det er jo en kendt sag, at mange arbejdere, der på grund af alder, invaliditet, sygdom eller anden årsag har mistet en del af deres arbejdsevne, kommer i en overordentlig ulykkelig stilling. De skydes tilside. De stive overenskomster medfører ofte, at disse arbejdere skydes ind i permanent arbejdsløshed, fordi arbejdsgiverne selvfølgelig ikke er interesserede i at beskæftige dem, da deres arbejdsindsats ikke står i forhold til deres overenskomstmæssige lønning. Nu ved jeg meget godt, at der er overenskomster, som har særlige bestemmelser for disse forhold, men såvidt jeg har kunnet iagttage, er disse bestemmelser oftest altfor usmidige, og dette medfører atter, at denne arbejdskraft undrages landets produktionsliv.

Det er efter vor opfattelse i høj grad påkrævet, at der tilvejebringes mere smidige bestemmelser, både af hensyn til disse arbejdere og af hensyn til samfundets interesse i, at arbejdskraft ikke går til spilde.

Det foreliggende lovforslag bestemmer da, at sådanne arbejdere skal kunne træffe aftale om beskæftigelse til en løn, der svarer til deres arbejdsindsats. Såfremt der ikke mellem de pågældende faglige organisationer er indgået overenskomst, der afgør løn- og arbejdsbetingelser i de foreliggende tilfælde, vil betingelserne være at fastsætte ved aftale mellem arbejdere og arbejdsgivere og, såfremt vedkommende arbejder er medlem af en faglig organisation, med godkendelse af den pågældende arbejderorganisation. Opnås der ikke enighed mellem parterne, eller foreligger organisationernes afgørelse ikke, træffes endelig afgørelse af løn- og arbejdsbetingelser af den faste voldgiftsret eller af en til behandling af herhenhørende spørgsmål valgt voldgiftsret.

Jeg skal hermed anbefale også dette lovforslag til tingets velvillige behandling.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den eneste sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af første behandling af forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1950 til 31. marts 1951.